

Poliser inblandade i mord

Brottligheten i Maputo har minskat, säger Moçambiques inrikesminister. Men frågetecknen hopar sig, inte minst efter en rad sammanstötningar mellan polis och gangsters på gatorna under den senaste tiden.

VÄRST HITTILLS VAR NATTEN till lördagen 18 augusti då tre poliser kallblodigt sköts ihjäl på Avenida da Angola. Rykten säger att det var banditerna som jagade poliserna istället för tvärtom.

Poliser och säkerhetsvakter har vid flera tillfällen rånats på sina vapen. Den 2 juli tvärnötade en bil framför två patrullerande poliser. En man höll poliserna i schack medan en annan tog deras maskingevär. Därefter körde männen till närmsta Banco Austral där de hotade vakter och personal med polisens AK47-or och tömde banken på kontanter. Värre gick det för den säkerhetsvakt som mördades för att ett gäng kriminella behövde hans AK47 till ett bankrån.

Sju bankkontor och flera affärer har utsatts för väpnade rån sedan i april. Ändå säger inrikesminister Pacheco att brottligheten faktiskt minskat i huvudstaden sedan ifjol, men att vissa brott blivit mer frekventa som till exempel tungt beväpnade bankrån. Därför har militär kallats in som stöd för polisen.

Vilket kan behövas, inte minst efter att några kriminella i juni anfallit en polisstation i Matola för att återta en stulen bil polisen som beslagtagit. Utöver bilen kom gangstrarna över flera polisvapen och en polis skottsbadades. Veckan därpå sköts en trafikpolis ihjäl efter att han stoppat en bil där föraren hade falska dokument.

MEN POLISEN I MOÇAMBIQUE är inte alltid utan skuld. I början av juli blev en advokat svårt misshandlad och beskjuten av poliser när han företrädde sin klient vid ett förhör. Försvarsadvokaten uppger att poliserna var särskilt intresserade av fallet eftersom det handlade om en stor summa pengar som de själva ville ha del av. I april upptäcktes tre döda kroppar på en fotbollsplan i Costa do Sol. Kropparna bar spår av tortyr och männen hade avrättats med nackskott. Misstankar ledde snabbt till några polismän och ett par månader senare erkände

tre poliser delaktighet i mordet. Än idag hävdar de att högre polisbefäl beordrade avrättningarna.

I pressen har existensen av så kallade dödsskvadroner inom polisen diskuterats flitigt. Poliskåren dementerar bestämt. Men något skumt pågår för under fjolåret hittades vid olika tillfällen tre andra lik på samma fotbollsarena och första veckan i juli detta år återfanns ytterligare en död kropp där. Människo-rättsorganisationen *Liga dos Direitos Humanos*, LDH, har länge misstänkt att polisstationen i stadsdelen Triunfo, som finns i närheten av fotbollsplanen, är inblandad i de sju mordet.

– Vi har aldrig kunnat bevisa något. Efter ett tips fick vi tillträde vid ett tillfälle men fann då inget offer utan bara färskt blod, säger Custódio Duma, advokat vid LDH till nyhetsbyrån AIM.

Motiven för dåden är inte klargjorda men mycket pekar på att avrättningarna varit korruperade polisens sätt att hantera kriminella som inte velat betala för polisens beskydd.

I början av året mördades chefen för polisens elitstyrka Mambas. Senare stod det klart att han varit inblandad i den organiserade brottligheten. Mambas är sedan dess upplöst.

DEN ÖKADE BROTTSLIGHETEN är, menar bedömare, främst ett socialt problem. För en växande ung urban befolkning utan arbete eller andra inkomster ter sig den kriminella banan som ett vettigt alternativ till social utslagning och misär.

Fattigdom är också en negativ faktor i polisens arbete. En vanlig patrullerande polis tjänar endast en bråkdel över minimilönen på 450 kronor i månaden. Det är för litet pengar för att utsätta sig för livshotande risker mot tungt beväpnade gangsters. Dessutom är det en lön som nästan tvingar poliser till alternativa inkomster såsom mutor eller beskydd av olika slag.

JOHAN SÄVSTRÖM

Foto: Johan Sävström